HENRICI MEIBOMII

DE

VASIS PALPEBRARUM NOVIS EPISTOLA

AD

V. CL.

D. IOELEM LANGELLOTTIUM
Reverendiſſ. & Sereniſſ. Ducis Holſatiæ
Archiatrum.

HELMESTADI,
Typis & ſumptibus HENNINGI MULLERI,
ANNO CIↃ IↃCLXVI.

Ampliſsimo Clariſsimoque Viro,

IOELI LANGELLOTTIO D.

Rever. & Seren. Holſatiæ Ducis Regentis Archiatro

Fautori & Amico ſuo plurimùm honorando

S. P. D.

HENRICUS MEIBOMIUS.

NOn diu equidem eſt, Vir celeberrime, ex quo inter nos, qui parvo terrarum ſpatio ſejuncti nunquam tamen nos vidimus, coaluit amicitia: futuram tamen eam diuturnam multis de cauſſis ominari licet. Qui enim aliter poſſit, quæ pro fundamento habet virtutem? Eam ego in te ſuſpexi ſemper, ex quo Viros Eruditos ſuo pretio æſtimare didici, amarique à te laboravi, quanquam non erat multum in eo laborandum. Es enim obvius & expoſitus plenusque humanitate, ſtatimque bonam de me meisque ſtudiis concepiſti

piſti opinionem. Crevit autem mox notabili augmento tua erga me benevolentia, ſimulque tui obſervantiam in me auxit. Et hæc quidem hactenus mutua fuerunt. Dein autem ea à te in me profecta ſunt, quibus paria ut facerem nec meæ res patiebantur nec tuæ. Illud unum mihi reliquum erat, ut & virtutum tuarum, quas jam magis mirabar, quia magis intelligebam, præco apud alios eſſem, & gratum animum meum frequentioribus litteris teſtarer, non inanibus tamen illis, ſed quæ vel aliunde mecum communicata, vel à me obſervata in re Medica narrarent. Prius autem me feciſſe ab aliis rectius intelliges, poſterius non omiſiſſe, tute teſtis eris. Gratas verò meas quoque tibi fuiſſe de rebus Anatomicis narrationes non obſcuris ſignis intellexi. Quæ, ut me quidem Anatomen hac in Academia docentem decent, ſic ad te minus prudenter mitti, poſſet putare, qui te minus noſſet, aut ex ingenio ſuo judicaret. Ita enim vulgo hodie fit. Ad primos adoleſcentiæ annos damnatur ſtructuræ corporis humani contemplatio, indigna autem cenſetur, quam vel limis aſpiciant, qui medicinam apud ægros faciunt. Notum tibi hominum genus. Fateor equidem, imò hoc effugium ipſis ſuppedito, ſi reſpicias Artem Medicam, tria per Anatomen in ſanis corporibus, ut in theatris fieri

ſolet,

let, inſtitutam & diſci & doceri, Neceſſaria, Utilia, Iucunda. Neceſſaria multa occurrere in propatulo eſt, citra quorum notitiam nemo Medicus aut Chirurgus feliciter poteſt operari, qualia imprimis ſunt, quæ ad poſitum & ordinem partium pertinent, quæ non ſatis obſervata maximos errores pariunt. Sunt dein multa Utilia, quæ quamvis Medicum non faciant, aptiorem tamen ad medendum reddunt. Prima fronte illorum uſus non patet, quæ tamen inde deducuntur, admodum medentem juvant & rationes quoque, quibus in *Φαινομένοις* ſolvendis & ſibi & aliis ſatisfaciat, abunde ſuppeditant. Non quidem igitur per illa Medicus, ſed major fit Medicus, ſi reliquis conjungat. Talia multa recentiores noſtrique ſeculi Anatomici obſervarunt, quæ nimis ſuperciliosè, tanquam planè inutilia excludunt, qui quæ juvenes non didicere, ſenes ſatagunt contemnere; anatomen autem tam libenter vituperant, quàm eam aggrediuntur inviti. Denique ſunt alia, quæ jucunda nominare placuit, quia elegantium ingeniorum delitiæ ſunt, etſi aliquem in medendo uſum non habeant. Olim ad *Φιλοσόφων παῖδας* pertinebant, nec hodie à quibusdam illorum negliguntur. Explicarem hæc omnia latius, adductis exemplis, niſi alibi id agere animus eſſet, & ad te, Vir longe doctiſſime, ſcri-

berem, quem nihil illorum fugit. Nullum autem eſt dubium, quin is, qui in Arte noſtra rectè verſari vult, illa quæ prioris ſunt generis, præ reliquis potiſſimum ſcrutari & inveſtigare debeat & tanquam ungues digitosque ſuos noſſe. Habet enim hîc quoque meritò locum illud Euripidis, citatum ab Ariſtot. l. 3. Polit. c. 4.

Μή μοι τὰ κόμψ᾽, ἀλλ᾽ ὧν πόλει δεῖ.

Qui tamen aliquod in arte Medica nomen ſibi acquirere vult, etiam ea, quæ ſecundi ſunt generis, ignorare non debet. Imò, ſi ea quoque quæ tertio loco recenſui, diligenter inveſtigarit & ab alijs liberalibus artibus diſciplinisque probè ſit inſtructus, tum demum in illorum Medicorum ordinem pertinet, quos *χάριτι διατιθεμένους* Hippocrates, *χαρίεντας* appellat Ariſtoteles. Tales autem qui fuerint prioribus aut noſtro ſeculo, non eſt, ut memorem, cum tu, *ὦ χαριέστατε*, luculentiſſimum nobis præbeas exemplum. Quàm enim priora feliciter ad uſum Artis didiceris, referrem, niſi id integræ provinciæ, majore incertum tuo honore, an ſuo commodo, loquerentur. Reliqua verò ornamenta, ut cum paucis communia habes, ſic te Magnis Principibus, Immortalis memoriæ Heroi FRIDERICO & nunc noſtri ævi Muſagetæ Incomparabili, CHRISTIANO ALBERTO, Domino noſtro clementiſſimo, com-

men-

mendarunt, ut ſuum ſibi Archiatrum alter elegerit, alter hodieque cariſſimum habeat. Non ibo equidem per omnes χάριτ☉ tuæ partes, ſed tantum illi, de qua cæpi dicere, humani corporis cognitioni inhærebo. Quod ſi jam te ea in his rebus Anatomicis ſcire dixero, quæ ignorant ſæpe illi qui in his conſenuerunt, modeſtiæ forte tuæ injuriam aliquam, veritati certè nullam fecero. Cumque jam non ſit tibi ſemper integrum, ſectionibus admovere manum, omnem das operam, ne ea te lateant, quæ illi animadvertunt, quibus par tecum ſtudium ſciendi & ardor, occaſio autem inquirendi commodior. Hæc tua curioſitas me ad has quoque litteras dandas invitavit, cum ſuperiori menſe iterum virile cadaver ad hos uſus nactus eſſem. Non exſpectabis autem ut totius octidui acta tibi referam & ea etiam enarrem à me demonſtrata, quæ vel ordinario in corporibus omnibus reperiuntur, vel ab aliis pridem inventa ad nauſeam uſque deſcripta ſunt (quis enim noctuas Athenas ſciens mitteret?) ſed tantum, ſi quæ præter naturam ſeſe obtulerunt, aut ſi quæ alijs non notata noſtra diligentia detexit. Prioris generis, licet pauca, aliqua tamen occurrerunt. Pinguedo enim multis in locis, ubi naturaliter aliàs non comparet, aderat. Id quod cum in obeſis corporibus frequenter obſervarim, non ita attendi: hoc

tamen

tamen non injuria, puto, me ſuſpenſum tenuit, aliis non temerè notatum, quod prope lineam albam, quam vocamus, inter peritonæum & tendines muſculorum abdominis copioſa pinguedo eſſet, cum aliàs illi tendines peritonæo tam arctè ſoleant connaſci, ut vix ulla arte poſſis ſeparare. In inteſtino ileo, non longè ab ejus cum craſſis connexu, ἔκφυσις quædam triangularis comparebat, aliquot digitorum longitudine & craſſitie, plena excrementis. Quam ut obiter memoro, ſic plenius deſcribam, neceſſe eſt, quod in corde obſervavi, concrementum lapideum, præſertim, cum qui ante hac lapides in corde obſervarunt, & memorantur plerique à Schenckio Obſerv. l. 2. nimis parce cum reliquas circumſtantias, tum ipſum cordis locum deſcripſerint. Hoc autem concrementum hærebat in ventriculo ſiniſtro, eo loco, ubi arteria magna egreditur, eratque tam firmiter adnatum, ut ſine læſione ipſius arterioſi corporis non poſſem liberare. Non habebat autem certam aliquam figuram nec æqualem ſuperficiem, videbaturque quaſi ex multis parvis calculis concretum. Latior ejus pars adhærebat arteriæ emergenti, altera acuta propendebat in cordis cavitatem. An autem hac de cauſſa vir ille, dum viveret, ſymptomata quædam paſſus fuerit, palpitationem aut tremorem cordis, juxta cum ignariſſimis ſcio. Suſpicari

ſpicari

ſpicari id liceret ex iis, quæ de Maximiliano Imperatore á ſuperioris ſeculi Medicis annotata noſti, Eraſto cumprimis, Medico doctiſſimo, conſil. 103. inter Cratoniana. Illud auſim aſſeverare ſanguinis ex ſiniſtro ventriculo cordis in arterias impetuoſe irruentis motum aliquo ſaltem modo ab hoc concremento fuiſſe impeditum. Situs enim cuivis hoc faciebat planum. Pendebat hic lapis circiter drachmas duas, duritiei nec maximæ nec nullius, ferè qualis tophorum eſſe ſolet. Rarius enim admodum duri lapides in corpore noſtro generantur, etſi aliquando id contingat; imò, quos in veſica deprehendimus, calculi ut plurimum tales ſunt, quos etiam non magno labore reſolvere, & ex ijs cum ſale ſpiritum oleumque educere licet.

Sed miſſis his, quæ præter naturam mihi obſervata, ad ea, quæ ſecundi generis ſunt, accedo. Cum enim oculi partes omnes diſſectas proponerem, in palpebris oſtendi non tantum illa lacrymalia puncta, quæ antehac fuerunt cognita, ſed alia quoque, his quidem minora, numero autem plura, quæ ante tres ferè annos primùm obſervavi. Antequam autem ea plenius, ipſosque quorum oſtia ſunt, ductus deſcribam, paucis, pace tua, recenſebo, quid hactenus de palpebrarum vaſis in ſuis ſcriptis annotarint Anatomici.

In angulis internis oculorum in utraque palpebra tam ſuperiori quàm inferiori jam tum à veteribus obſervata fuerunt duo foramina, deſcripta á Galeno l. x. de uſu part. c. XI. ſive illum habeant inventorem, ſive qui eum anteceſſerunt, Anatomicos. Veſalius nec in admirando ſuo opere nec in alijs ſcriptis horum foraminum facit mentionem, quod forte non injuria mireris, cum etiam poſt Galenum is, qui ante Veſalium inclaruit, Berengarius Carpus comment. in Mundin. p. 467. ſatis accuratè ea deſcripſerit. Fallopius autem tanto accuratius de ijs egit & ad nares uſque continuavit: imò, cum á Veſalio ea non deſcripta animadverteret, reliquos quoque Anatomicos ignoraſſe putavit. Adducam ipſa verba Fallopij ex Obſervationibus aureis, quia recentioribus ferè omnibus præivit. *In oculis*, inquit, *primum prætermiſere Anatomici duo foramina parva (quorum unum eſt in palpebra ſuperiori, alterum in inferiori) in viventibus adhuc hominibus, ſi quis inſpicere voluerit, apparentia. Quæ foramina habent meatus, qui ſub caruncula ἐγκανθὶς vel ἐπικανθὶς dicta uniuntur in quendam communem ſinum in narium cavitatem deſinentem per canalem proprium in oſſe ſquammoſo quod internum angulum occupat, inſculptum.* Quæ verba non ſatis intellexit, nec ipſos ductus obſervavit Veſalius, etiam monitus, ut patet ex ipſius Examine

Obſer-

Obſervationum Fallopij. Fallopium autem ſecuti Cl. Riolanus in Anthropographia, aliique. Ulterius progreſſus Hieronymus Fabricius ab Aquapendente, accuratiſſimus, ut noſti, Anatomicus, præter hæc palpebrarum in interno cantho foramina, alia in externo obſervavit, unum itidem in utraque palpebra. Ipſa verba, quia nonnihil obſcura & à paucis conſiderata, recitabo ex l. de oculis. part. 1. c. 13. *In utraque extremitate tarſorum ſuperna ſcilicet & inferna bina in utroque angulo foraminula apparent, tam exigua atque anguſta, ut vix in viventium corporibus aſpectabilia ſint: in cadaveribus autem omnino ſenſum effugiant.* Hanc Aquapendentis obſervationem qui cum & poſt eum vixerunt, aut non attenderunt, aut ei fidem non habuerunt. Silent enim de illis in externo cantho punctis, imò nonnulli planè ea negant, & rationes cur illo in cantho eſſe non poſſint, adducunt. Julius Caſſerius Placentinus, diligentiſſimus aliàs in minimis quoque, libro ſuo de viſu de illis in palpebris foraminibus nimis agit parcè, hæc certè, Aquapendenti viſa, non agnoſcit. Nec in Spigeliano opere invenias de his quicquam. Alios enim hic & Riolanum potiſſimum, quibuſdam retentis, alijs mutatis ſequitur diligens Bucretius. Veslingius illa quidem in interno cantho puncta eleganter, more ſuo, deſcribit, in cantho autem externo nihil

hil videtur obſervaſſe, alias vel uno verbo moniturus. Unus Dominicus de Marchettis in illuſtri Academia Patavina Chirurgiæ Profeſſor, qui hodie cum fratre ſuo Antonio (ne de patre Petro, jam emerito, quid dicam) ſecandi peritia inter Italos eminet, poſt Aquapendentem illa quoque in externo angulo obſervavit. *Sicut*, inquit in Anatome ſua p. 206. *in angulo interno duo obſervantur puncta lacrymalia, ita in externo ſumma adhibita diligentia duo foramina inveni ſatis patentia, quæ eundem ordinem tenent, ſicut ea, quæ ſunt in angulo interno.*

Poſt hos longe luculentiorem vaſorum in palpebris hiſtoriam nobis dedit Nicolaus Stenonis, cujus ſummam in his rebus peritiam optimè noſti, imò nemo hodie eſt, qui ignorat. Quamvis autem omnibus accuratius Anatomen tractantibus placeant libelli ab ipſo editi, tamen vividum ingenium & ὁρμὴ ſingularis, qua ad ſtudia Anatomica fertur, ex familiari converſatione mihi notiſſima, longè majora ab ipſo nos faciunt exſpectare. Is non tantum ductuum à Fallopio in externo angulo obſervatorum terminos accuratius deſcripſit, diverſitatemq; in diverſis animalibus curioſe annotavit, ſed præterea quoque nova vaſa à glandula oculi innominata prodeuntia primus obſervavit deſcripſitque eleganter, quæ inde interiorem intra palpebrarum tunicam pergentia exiguis ean-

is eandem foraminibus ad brevem á cilijs diſtantiam pertundunt. Sunt illa omnia ſine dubio tibi, Vir clariſſime, in recenti memoria, ideoque quæ plura ibidem habet, non deſcribo. Nec præter hos jam memoratos ullus mihi occurrit, qui de palpebrarum vaſis quicquam fuerit commentatus. Ego autem in utraque palpebra longe plura obſervavi oſtia, ductuum quorundam peculiarium, exilia tamen admodum, nec prima fronte obvia, quæ cauſſa ſine dubio eſt, cur hactenus latuerint. Obſervare autem licet oſtia illa in utraque palpebra tam inferiori quam ſuperiori, & quidem in illius partis, quam *ταρσὸν* Græci vocant, extrema ora. Quumque extremus ille palpebrarum limbus aliquam habeat latitudinem, divido eum in externam & internam partem. In externa pili ſunt: in interna hæc oſtia, oculi globum reſpicientia. Licet hæc citra ullam ſectionem intueri. Imo in vivo quoque non poterunt temere illum latere, cui acies oculorum integra eſt, ſi locum exactè norit, & fixo lumine palpebras inverſas adſpiciat. Numerum horum oſtiorum exactè definire non poſſum. Aliquando me ultra triginta numeraſſe memini. In toto enim limbo, & ad utrumque angulum obſervantur. Non tenent autem eundem ordinem cum punctis lacrymalibus veterum in interno angulo collocatis, ut cui-

vis inſpicienti patebit, ut ſanè neſciam, quæ foramina viderit in externo angulo Marchettus. Hæc à me obſervata in externo quidem angulo etiam ſunt, ſed non tenent eundem ordinem cum illis veterum lacrymalibus punctis. Sed fortaſſis non ſatis capio, quid per *ordinem eundem tenere* intelligat Vir doctiſſimus. Tranſeamus igitur ad oſtiorum horum continuationem, videamusque quorum illa vaſorum oſtia ſint. Si invertas tarſos, videbis utrinque corpora glanduloſa, ampliora in ſuperiori, quæ ſi accuratius contempleris & cultellum quoque admoveas, totidem diſtinctas minimas glandulas obſervabis, quot in limbo tarſorum ſunt oſtia. In ſuperiori tarſo longiores ſunt, nec recta feruntur, in inferiori & rectæ & breviores. Si comprimas has glandulas, humor aliquis prodibit per oſtia in limbo memorata, concretus magis in homine dudum mortuo, liquidior in animali recens occiſo: certo argumento, eſſe minimas illas glandulas intus cavas, humoremque, quem continent, per illa oſtia effluere. Stylum aut ſetam aliquam immittere non licet, tanta eſt plerumque illorum oſtiorum anguſtia. Hæc autem cum ita ſe habeant, ſive velis impoſterum glandulas vocare, ſive ductus glanduloſos, per me licet. Cavitatem enim habent, parietes autem ad glandularum ſubſtantiam ac-

am accedere videntur. Ab alia aliqua parte originem ſuam habere hæc vaſa, nondum mihi conſtat, etſi diligenter inquiſiverim. Neque vero neceſſe id eſt. Noſti enim optime, Vir doctiſſime, non unam eandemque rationem habere omnia corporis noſtri vaſa, quæ ad excernendum humorem aliquem facta ſunt. Quædam in glandulis radicata quidem, extra tamen illas ad notabilem diſtantiam progrediuntur, ut ſalivalia vaſa. Quædam in glandulis orta & per glanduloſum corpus diſperſa ſunt, nec facile extra illud ſeorſim progrediuntur, ut de pancreatico ductu, aliisque conſtat. Quædam denique in tam exilibus glandulis oriuntur, ut ab ijs ſeparabilia non ſint: ipſæq; adeo glandulæ ductus conſtituant. Ad hanc claſſem pertinent quoque illa in tarſis, quæ modo propoſui. Imo dantur ejuſmodi alia in corpore noſtro, diligenter à me obſervata, quæ ſuo loco & tempore tibi proponam. Quod ſi cupias exemplum tantum aliquod horum glanduloſorum ductuum, inſpicias rogo, Vir curioſiſſime, in gallina domeſtica aut alijs pennatis (pauca enim ſunt quæ non habent) œſophagi illam partem, quæ prope ventriculum dilatatur: Ariſt. vocat *τὸν πρὸ τῆς γαστρὸς στόμαχον εὐρὺν καὶ πλατύν.* l. 2. hiſt. an. c. ult. Obſervabis enim plurimas prominentes papillulas, quæ compreſſæ humorem

effun-

effundunt. Ubi dein interiorem tunicam, id quod facile fieri poteſt, ſeparaveris, videbis multas minimas glandulas, ſeriatim diſpoſitas & per fibrillas ſibi connexas. Singulæ autem glandulæ aliquem ductum in ſe continent, ſeu potius ipſæ ductus ſunt, qui membranam interiorem hujus dilatati œſophagi perforant & in ejus cavitatem ſuccum ſuum effundunt. Eodem autem modo, ut ſupra innui, nec hîc licet ductus à minimis illis glandulis ſeparare, nec habent illi cum ulla alia parte continuationem. Sufficiat autem unum hoc exemplum illuſtrandis ductibus noſtris: alia ex corpore humano deprompta Obſervationibus meis Anatomicis, aliquando, Deo volente, edendis, reſervabo. Nunc figuram aliquam ſubjicio palpebrarum dextrarum ab oculo abſciſſarum, quarum tarſi inverſi ſunt.

Explicatio figuræ.

A. *Cutis palpebrarum à capite abſciſſa.*

B. *Angulus oculi minor.*

C. *Angulus oculi major.*

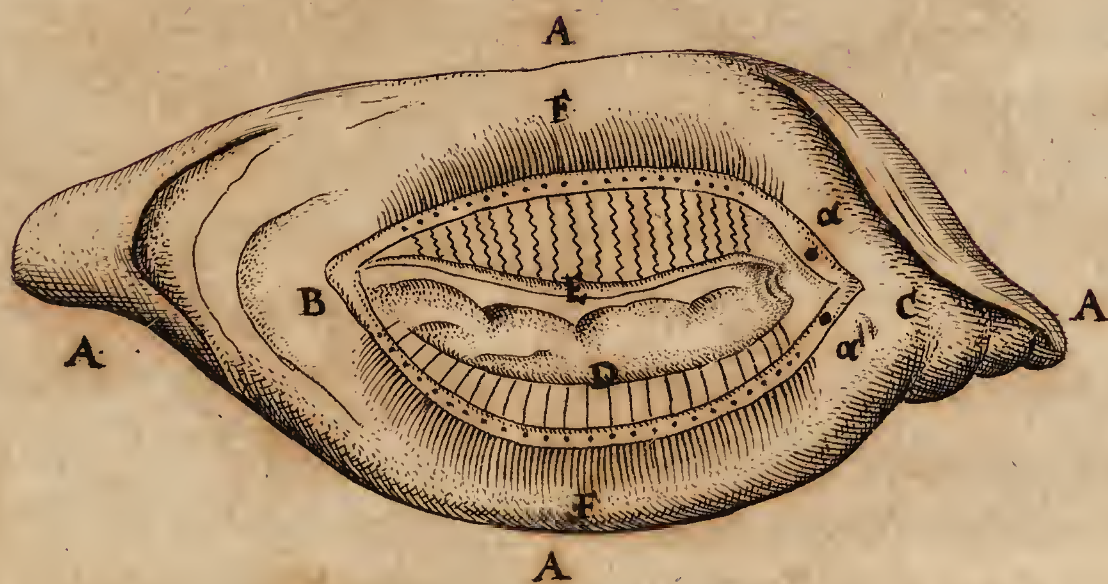
D. *Palpebræ inferioris tarſus inverſus, in quo lineæ ductus, puncta oſtia ductuum in limbo denotant.*

E. *Palpebræ ſuperioris tarſus, in quo ſimiliter lineæ ductus, puncta oſtia ductuum denotant.*

F. *Pili palpebrarum.*

a. *Puncta lacrymalia antehac cognita.*

Exprimit

A
F
α
B
E
C
A
A
D
α
F
A

Exprimit aliquomodo ſitum horum vaſorum hæc figura, in quibuſdam tamen eam imperfectam eſſe, ut ſolent pleræque omnes, lubens fateor, nec tam ad hanc, quam ad deſcriptionem meam velim te attendere. Inbrutis ſimiliter hæ glandulæ cuilibet obviæ ſunt, imò oſtia vaſorum facilius deteguntur, quia nigrore labiorum ſeſe produnt, ut in alijs etiam vaſorum oſtiis tum in buccis, tum ſub lingua brutorum contingit. In vitulo, bove, ove, cane, cervo aliisque obſervavi, nec dubito, quin in pluribus quoque reperiantur. Juſta illis quoque ſerie in utraque palpebra glandulæ ſunt diſpoſitæ, perque membranam nexæ & quot glandulæ, tot tubuli, qui calloſam palpebrarum tunicam oculum verſus perforant, materiamque nunc liquidiorem nunc ſpiſſiorem continent. Habes hiſtoriam horum vaſorum, quorum actionem Te ipſo Vir doctiſſime, nemo oſtendet rectius. Quid obſtat tamen, quo minus & meam ſententiam tibi ediſſeram, cenſuræque tuæ ſubijciam? Sane cum omnia hæc vaſa, quæ cum aliis, tum mihi obſervata ſunt, verſus oculi globum pateant, obſerveturque ille nunc parcius, nunc copioſius humore irrigatus, ſtatim ſuſpicari licet, an per hæc vaſa aut omnis hic humor aut ſaltem aliqua ejus pars oculo communicetur. Manifeſtis enim viis

 oſten-

oſtenſis, quis ad occultas velit confugere? Certe nunquam mihi placere potuit illa nonnullorum de vaporibus èlevatis iterumque condenſatis doctrina. Sed, ſicut inventis hoc ſeculo ductibus in os apertis nemo eſt paullo doctior, qui non conſideratis reliquis circumſtantiis per eos in os influere ſalivarem qui in ore continetur, humorem (ne dicam, ad oculum oſtendi effluxum ſalivæ ex his ductibus poſſe, obſervante accuratiſſimo Ruiſchio obſerv. 16.) judicet: ſic quoque per palpebrarum ductus ad oculum delabi puto has *lacrymationum ſalivas*, ut cum Plinio loquar l. XI. c. 37. Verum illud dubium videtur, annon quædam ex illis vaſis abducant potius humorem, quam adducant. Videmus enim oculi globum naturaliter ſemper humore aliquo perfuſum, nec illum unquam deeſſe, unde colligitur ſemper novum affluere, qui ne nimis abundet, videtur debere abduci. Videmus quoque humorem illum qui naturaliter ad oculum irrigandum parcè affluit, quando aut per affectus animi, aut per alias cauſas concitatus copioſius influit, partim quidem extra oculum prolabi, partim vero ſenſim ex ipſo oculo ſubduci. Unde ſuſpicari licet, quædam ex his vaſis humorem illum abducere. Examinemus igitur tria illa Vaſorum genera, Veterum in angulo interno, Stenoniana à

ana à glandula innominata orta, & mea in tarſis ſita, quænam ex his humorem adducant, quænam abducant. Galenus illa in angulo interno vaſa humorem oculum irrigantem & dare & accipere voluit: *cum nempe oculi habeant, quod ſatis eſt, abſorbere foraminula hæc, quod ſupereſt, tantiſper, dum opus ſit*, explicante Hofmanno n. 752. Alij tantum profluere per illa lacrymas voluere, nulla tamen adducta ratione. Unus Fallopius ad ſenſus provocat, ſcribitque ſe in fletibus mulierum obſervaſſe, majorem partem lacrymarum per hos meatus ad oculos emanare. Ego tamen cum eruditiſſimo Stenonio hæc in interno angulo vaſa nihil adducere, ſed oculi humorem ſuperfluum exceptum ad nares deducere puto. Id quod non temere quis negaverit, ſi horum vaſorum ſitum, quomodo ab oculis deſcendentia in narium cavitatem ſeſe exonerent, rectè obſervaverit. Hæc nimirum via eſt, per quam lacrymantibus pueris humor copioſius deſcendens nares quoque ipſas fluere facit. Hinc eſt, quod nares emungendo oculos purgare poſſimus. Per hæc vaſa ocularium medicamentorum ſapor ad os pervenit, ut forte ipſe apud ægros aliquando obſervaſti, memorantque præter Galenum Carpus in Mundinum p. 467. Thaddæus Dunus l. 4. de Venæſectione, Vopiſc. Fort. Plem-

pius opthalmogr. l. 3. c. 17. fide Adriani Spigelii & Guilielmi de Mera. Quod Fallopius in mulieribus flentibus ſe vidiſſe memorat, id ego nunquam potui obſervare. In angulo quidem interno lacrymalis gutta primum comparet, inde tamen non licet colligere, ibi eam ex vaſis ſuis prodire; quia enim ab alijs oculi partibus in decliviorem illum angulum confluit humor, ibi primum à nobis obſervatur ſub lacrymalis guttæ ſpecie. Nonnulli, quorum ſententiam refert Petrus Petitus, eruditus Medicus Pariſienſis, l. 1. de lacrymis c. 13. ulterius progreſſi etiam inter illos in interno angulo meatus diſcrimen aliquod fecerunt. Quæ enim lacrymæ in dolore, ira aliiſque ejuſmodi animi motibus profluunt, per inferioris palpebræ meatum emitti: quæ autem alia profluunt ratione, quoniam è cerebro, non corde, deriventur, per ſuperiorem meatum exire dixerunt. Falſitas verò iſtius rei ſtatim obvia eſt. Ne enim alia nunc adducam, cum iſti duo meatus mox in unum truncum coeant, qui ad nares pergit, qui poterunt per hunc aliæ, per illum aliæ lacrymæ profluere. Berengarius Carpus fibras his ductibus aſcribit. Recitabo ipſa verba ex ejus in Mundinum commentario p. 467. quia in paucorum manibus liber ille eſt. *Et credo, quod intra talia foramina ſint villi omnium mo-*

um mo-

um modorum, qui faciunt ad expulſionem & retentionem naturalem lacrymarum. Et ideo ſi contingat Chirurgum incidere tales villos, ut ſæpe fit in exituris talium locorum, continuè fluunt lacrymæ, quia villi prædicti inciſi non poſſunt retinere, quod retinebant, & ita etiam ſæpiſſime contingit hic error in cauteriſando fiſtulas lacrymales. Verùm iſti quidem villi, ſive fibræ, finguntur tantum, non revera ſunt, quod autem ductibus illis læſis lacrymæ effluant, mirum non eſt, cum per adducentes humor ad oculum continuo fluat, per hos autem læſos abduci non posſit ideoque lacrymarum forma effluat. Verum exſpectas forte, ut illis abducentibus miſſis, reliquorum in palpebris vaſorum actionem proponam. Stenoniana vaſa inter adducentia ab Inventore collocata ſunt, idque maximo jure. Ad eandem verò claſſem mea quoque pertinent: per quæ, ut & per Stenoniana, humiditas illa adducitur, quæ palpebras inter & oculi globum erat neceſſaria, cum illæ continuo moveri deberent & celerrimè, id quod citra humorem aliquem intercedentem fieri non poterat. Ille autem aliquando aut per motus animi aut aliis de cauſſis, copioſius influit per hæc vaſa dumqve ſtatim in abductoria recipi non poteſt, extra oculum in genas prolabitur, vocaturque lacryma. Hinc eſt il-

la, quam in lacrymantibus obſervamus, palpebrarum intumeſcentia. Hinc videmus eos, quibus lacrymas fingere lubido eſt, utramque palpebram valde comprimere; ſic enim ſtatim oculi globus copioſiori humore, ex his ductibus in tarſis expreſſo, ipſis perfunditur. Imò per fit veroſimile, in præternaturali ſtatu viſcidum illum humorem, qui palpebras nocturno tempore conglutinare ſolet, ex his ductibus prodire. Si in cadavere humorem, qui ex his ductibus, concretus plerumque, exprimitur, contempleris admodum ſimilis eſt lemis illis, quæ in oculorum angulis colliguntur, id quod ad meam quoque ſententiam roborandam non parum facit. In brutis, uti hi ductus etiam adſunt, ſic eundem habent uſum, ut nempe oculum inter & palpebras humorem ſuppeditent illis movendis & ne cornea exſiccetur. In illis vero animalibus aliquando etiam copioſius effluere, etſi non per affectus animi motum, certum eſt, qui cur lacrymæ nomine indignus ſit, non video. Sæpe his diebus, injecto in animalium oculos acerrimo pulvere, ut humoris, ex quibus prodiret locis, motum obſervarem, magna copia profluere lacrymam vidi. Alia, quæ circa hanc materiam notare poſſem, lubens prætermitto, cum ſciam iſta omnia Tibi, Vir eruditiſſimè, patere, ſi modo velis cogitationes duas eo

dimit-

dimittere. Cum autem præter hæc vaſa palpebrarum propriæ obſervationis nihil ultima in Anatome oſtenderim, adeoque materia propoſitæ ſcriptionis me deficiat, Epiſtolam claudo, hac tamen addita promiſſione, alio tempore me & plura & doctiora allaturum. Cum enim Sereniſſimi Principes ſtudiis meis Anatomicis, ſuppeditatis abunde ſubſidiis, faveant: cum diſcentium numerus indies auctior me excitet, cur non auſim aliquid de induſtria mea, hoc præſertim ætatis meæ vigore, tibi polliceri? Quod ſi tui ſimiliumque eruditiſſimorum hominum favor acceſſerit & benevolentia, tum demum aliquod me operæ prætium feciſſe judicabo. Vale. Scripſi in Academia Iulia, quæ eſt Helmæſtadij. VI. Calend. Iun. A. M D C LXVI.